

O. Muris: Der erdkundliche Unterricht in den europäischen Ländern außer Deutschland. Justus Perthes kiadása, Gotha, 1930. (8-r., 133 l.)

Az immár fogalomná vált Geographentagokon egyre gyakrabban szerepelnek didaktikai és kultúrpolitikai kérdések. S ezen cseppet sem lepődhetünk meg, ha figyelembe vesszük azt a tényt, hogy a világháború óta Európának úgyszólván valamennyi nemzete elismerte azt, hogy a honi nyelv és történelem mellett az újkori földrajz szintén nemzeti tárgy. Akkora tartalmi és módszer-tani változáson ment át, hogy nevelő értéke a korábbi időkhöz hasonlítva egészen megváltozott. Az utolsó, 1929. évi Geographentag felismerve ezt a megváltozott helyzetet és kellőleg mérlegelve a következményeket, vizsgálódás alá vette azt a kérdést, hogy Európa országaiban Németországon kívül az egyes államok iskoláiban mit tanítanak a földrajzból és heti hány órában. A munka nem volt könnyű. Először azért nem, mert közel harminc államból kellett adatokat beszerezni, másodszer meg az egyes államok iskolaszervezete annyira különböző, hogy azokat valami úton-módon összeegyeztetni és így az áttekin-tést lehetővé tenni igazán bajos. Az adatok legnagyobb részét a követségek útján gyűjtötte össze a szerző. Kár, hogy egyes helyeken csak a középisko-lákról kapunk adatokat s így az elemi oktatásba csak itt-ott pillanthatunk be. A közölt adatok azonban a földrajz-pedagógus számára így is valóságos kin-csesbánya értékűek. Az eredmények kétszeresen értékesek akkor, ha összehason-lítjuk a honi állapottal. Ekkor megtudjuk, hogy a középiskolák alsó tagoza-tán nálunk a földrajz, óraszámát és az elvégzendő anyagot tekintve, kellően van képviselve. Más a helyzet azonban a felsőbb tagozaton. Szomszédaink, kü-lönösen a szerbek és a románok nagyobb teret engednek tárgyunknak. Az egyes nemzetek földrajzoktatását ismertetni hosszas volna. A munkát azonban fel-tétlenül át kell tanulmányoznia annak, aki egy esetleges tantervrevízió esetén a földrajz új helyzetét, anyagbeosztását és heti óraszámát akarja megállapí-tani. A hazánkra vonatkozó adatok némi helyesbítésre szorulnak. Nevezetesen az adatok beküldése idején már törvénybe volt iktatva a négyosztályú pol-gári iskola; könyvünk adatszolgáltatója még hatosztályút emleget. Hasonlóan már, illetőleg még háromosztályú volt a polgári iskolai-tanárképző. A könyv mint kétévfolyamos főiskolát ismerteti meg helytelenül a külfölddel.

Karl János.

Új magyar könyvek és füzetek.

**Prof. Dr. Julius Kornis: Ungarns Unterrichtswesen seit dem Welt-
kriege.** Leipzig, 1930. Quelle & Meyer. (N. 8-r., XII + 260 l.)

Barcsei Károly: A földrajz tanítása. (Népiskolai Módszertani Közle-
mények. VI.) Győr, 1930. V. Szabó és Uzsaly ny. (N. 8-r., 24 l.)

Berwaldszky Kálmán és Tscheik Ernő: A rajzoktatás vezérkönyve.
(Népiskolai Egységes Vezérkönyvek. Szerkesztik *Körösi Henrik* és *Quint
József.* 7.) Bp. [1930.] Kir. Magyar Egyetemi Nyomda. (N. 8-r., 176 l.)